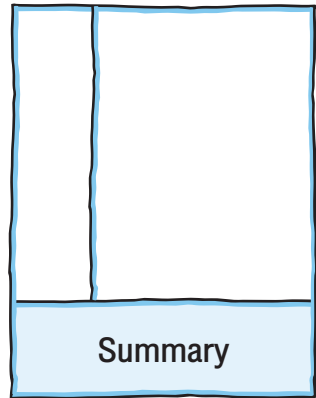
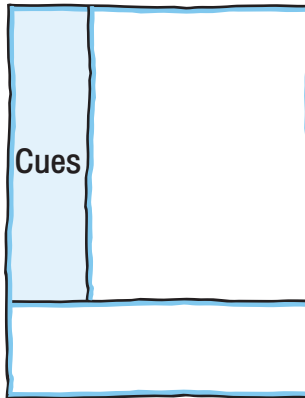
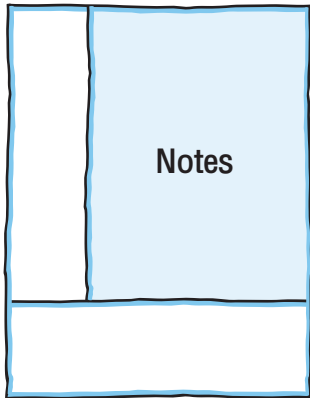

วิธีการใช้ Cornell Notes ☺

Cornell Notes คืออะไร?

Cornell Notes คือ การจดเลกเชอร์รูปแบบหนึ่ง ประกอบด้วย 3 ส่วนหลัก ได้แก่ Notes, Cues และ Summary

Notes

จดบันทึกเนื้อหาที่ได้ฟังในห้องเรียน ยกตัวอย่างประกอบ ใช้ตัวอย่าง สัญลักษณ์ หรือแผนภาพในการบันทึกร่วมด้วยได้ ในเล่มนี้เราได้คัดเนื้อหามาให้หน่อยๆ แล้ว

Cues

จดหัวข้อ คำสำคัญ หรือคำถามที่เราอาจจะเจอในข้อสอบ โดยจดให้ตรงกับเนื้อหาเรื่องนั้นๆ ใช้สีหรือไฮไลต์เพื่อเชื่อมโยงเนื้อหากับคำสำคัญนั้นๆ ตอนทบทวนให้ท่องและอธิบาย คำสำคัญหรือคำถามนั้นออกมาว่าเราจำได้และเข้าใจมากแค่ไหน

Summary

เขียนสรุปสิ่งที่ได้จากการอ่าน ยกตัวอย่างเพิ่มเติม วาดแผนผังเพื่อสรุปเป็นข้อมูลของตัวเองไว้ทบทวนภายหลัง ลองถามตัวเองว่า เรื่องที่อ่านนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างไร ถ้าอธิบายสิ่งนี้ให้คนอื่นฟัง จะพูดว่าอย่างไร

ขั้นตอนการใช้ Cornell Notes

Step 1 อ่านเนื้อหา

unit 2 | อักษร เสียง พยางค์ และเครื่องหมายวรรคตอน | Date: / /

หน่วยที่ 2

Cues :	Notes :																												
อักษร อักษรวิเศษคืออะไร? สระที่มีคู่และไม่มีคู่คือ? เสียงสระเดี่ยวมีกี่เสียง? เสียงสระประสมมีกี่เสียง? ทำไมเสียง (มีเสียง สระ) ไม่จัดเป็นเสียงสระประสม?	อักษร คือ คำหนึ่งสื่อ คำหนึ่งสื่อในภาษาไทย ได้แก่ สระ นัยกฤษณะ และวรรณยุกต์ อักษรในภาษาไทยมีสระ (35 รูป) นัยกฤษณะ (44 รูป) และวรรณยุกต์ (4 รูป) เมื่อมีอักษร ทั้ง 3 ชนิดมาประกอบกัน เรียกว่า "อักษรวิเศษ" คือ การประสมอักษร สระในภาษาไทย มี 35 รูป (บางสระบางตัวมี 21 รูป) 21 เสียง เสียงสระในภาษาไทย มี 2 ชนิด ดังนี้ 1. เสียงสระเดี่ยว มี 18 เสียง ดังนี้ <table border="1" style="margin: 10px auto; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>ที่</th> <th>เสียง</th> <th>ที่</th> <th>เสียง</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>1.</td><td>แ</td><td>7.</td><td>อู</td></tr> <tr><td>2.</td><td>แ</td><td>8.</td><td>อู</td></tr> <tr><td>3.</td><td>อ</td><td>9.</td><td>แ</td></tr> <tr><td>4.</td><td>อ</td><td>10.</td><td>แ</td></tr> <tr><td>5.</td><td>อ</td><td>11.</td><td>แ</td></tr> <tr><td>6.</td><td>อ</td><td>12.</td><td>แ</td></tr> </tbody> </table> สระมี 2 คือ อ คำกริยาและคำคุณศัพท์ 2. เสียงสระประสม (สระเลื่อน) มี 3 เสียง ดังนี้ เสียง (มีเสียง สระ) เป็นเสียงของเสียง /มีเสียง สระ/ ตามลำดับ นักภาษาศาสตร์จัดให้สระประสมมีเพียง 3 เสียงเท่านั้น	ที่	เสียง	ที่	เสียง	1.	แ	7.	อู	2.	แ	8.	อู	3.	อ	9.	แ	4.	อ	10.	แ	5.	อ	11.	แ	6.	อ	12.	แ
ที่	เสียง	ที่	เสียง																										
1.	แ	7.	อู																										
2.	แ	8.	อู																										
3.	อ	9.	แ																										
4.	อ	10.	แ																										
5.	อ	11.	แ																										
6.	อ	12.	แ																										
Summary :																													

Step 3 ปิดช่อง Notes และพยายามอธิบาย Keywords หรือตอบคำถามในช่อง Cues

Step 2 สรุปสิ่งที่ได้แบบกระชับ วาดภาพ เขียนแผนผัง จัดเทคนิคการจำของตัวเอง

สารบัญ

หน่วยเรียนรู้ที่

1

หลักการใช้ภาษาไทย

บทที่ 1	ธรรมชาติของภาษา พลังของภาษา ลักษณะของภาษาไทย	10
บทที่ 2	อักษร เสียง พยางค์ และเครื่องหมายวรรคตอน	17
บทที่ 3	คำและการสร้างคำ	31
บทที่ 4	ชนิดของคำ	35
บทที่ 5	กลุ่มคำและประโยค	51
บทที่ 6	ความหมายของคำ	63
บทที่ 7	ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย	66
บทที่ 8	ภาษาถิ่น	80
บทที่ 9	สำนวนไทย	83
บทที่ 10	โวหารการเขียน	87
บทที่ 11	ราชาศัพท์	90
บทที่ 12	ระดับภาษา	97
บทที่ 13	ข้อผิดพลาดการใช้ภาษา	100

หน่วยเรียนรู้ที่

2

การอ่าน

บทที่ 1	การอ่านประเภทต่างๆ	106
บทที่ 2	ภาษา กับ เหตุผล	109

หน่วยเรียนรู้ที่

3

การเขียน

บทที่ 1	การเขียนประเภทต่างๆ	115
บทที่ 2	การเขียนเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ	119
บทที่ 3	การเขียนเรียงความ	123
บทที่ 4	สำรคดีและบันเทิงคดี	126
บทที่ 5	งานเขียนวิชาการ	132

หน่วยเรียนรู้ที่

4

การฟัง การดู
และการพูด

บทที่ 1	การประเมินและการใช้วิจารณญาณในการรับสาร	136
บทที่ 2	การพูดชนิดต่างๆ	140
บทที่ 3	มารยาทในการสื่อสาร	144

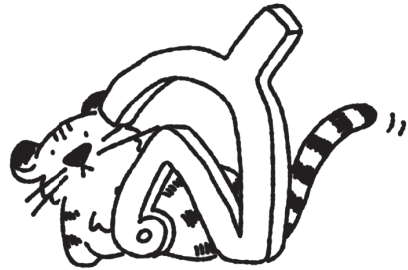
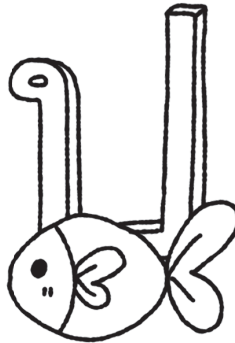
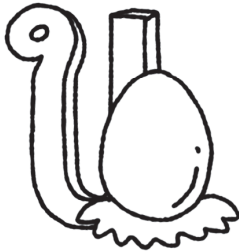
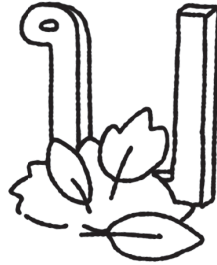
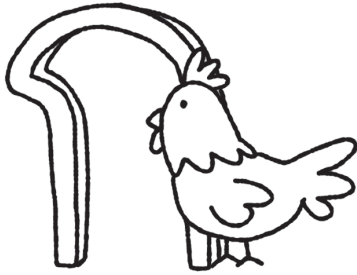
หน่วยเรียนรู้ที่

5

วรรณคดีและ
วรรณกรรม

บทที่ 1	วรรณคดีและวรรณกรรม	148
บทที่ 2	ฉันทลักษณ์ในวรรณคดีไทย	153
บทที่ 3	การวิเคราะห์และการวิจารณ์วรรณคดี	171
บทที่ 4	กวีโวหาร	175
บทที่ 5	รสวรรณคดีสี่รสกฤต	181
บทที่ 6	ภาพพจน์	187
บทที่ 7	คุณค่าด้านวรรณศิลป์	191
บทที่ 8	แนวคิดและคุณค่าด้านสังคมและวัฒนธรรม	201
บทที่ 9	บทอาขยาน	209
บทที่ 10	วรรณกรรมพื้นบ้าน	214

บรรณานุกรม	227
ประวัตินักเขียน	229

1

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

⋮

หลักการใช้ภาษาไทย

Cues :

ภาษา

ธรรมชาติของภาษา
มีกี่ลักษณะ? ได้แก่?

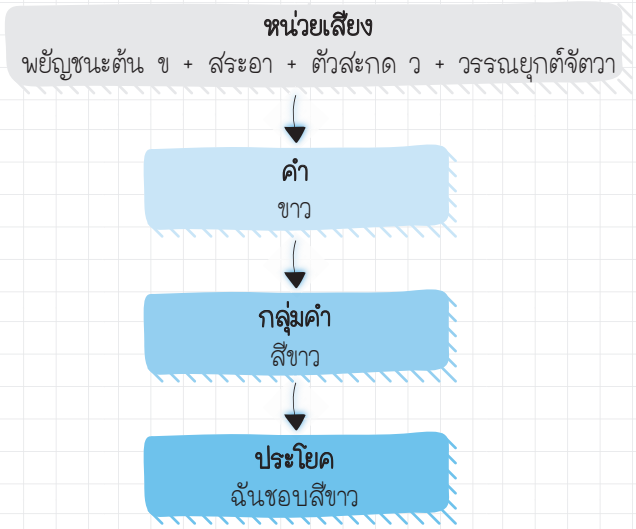
ทำไมภาษาถึงเกิด
การเปลี่ยนแปลง?

Notes :

ภาษา คือ เครื่องมือสื่อสารของมนุษย์ ภาษาพูดคือภาษาที่แท้จริง
ของมนุษย์ ภาษาเขียนเป็นเพียงสัญลักษณ์แทนภาษาพูดเท่านั้น

ธรรมชาติของภาษา มี 4 ลักษณะ ดังนี้

1. **ใช้เสียงสื่อความหมาย** คำในภาษาบางคำเกิดจากธรรมชาติ
เช่น แมว ตู๊กแก กบ (เลียนเสียง) หรือเกิดจากการสมมุติขึ้น
ของคนในแต่ละสังคม เช่น หมา (ไทย) สุนัข (บาลี) dog
(อังกฤษ) ไก่ (จีน)
2. **เกิดจากหน่วยย่อยรวมเป็นหน่วยใหญ่**

3. มีการเปลี่ยนแปลง

- ภาษาเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลาและปัจจัยสังคม ภาษาที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงจะเป็น **"ภาษาตาย"** เช่น ภาษาสันสกฤต การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นตั้งแต่ระดับเสียง คำ ความหมาย
สำนวน ไวยากรณ์

Cues :

ภาษาลมัยสุโขทัยแตกต่าง
 จากภาษาไทยปัจจุบัน
 ตรงไหนบ้าง?

จุดเหมือน-ต่างระหว่าง
 ภาษาไทย ภาษาจีน
 ภาษาอังกฤษ และภาษา
 ญี่ปุ่น

Notes :

- ภาษาลมัยสุโขทัยออกเสียง /ช-ช-ค/ และ /ย-ญ/
 แตกต่างกัน มีคำโบราณที่เลิกใช้แล้ว เช่น ท่ (ตี) เพื่อ
 (พวกเรา) ขึ้นใหญ่ (เติบโต) มีความหมายเปลี่ยนแปลง
 เช่น แพ้ (แปลว่า ชนะ) และมีสำนวนโบราณ เช่น
 “เมืองกว้างข้างหลาย” (แปลว่า อาณาจักรกว้างใหญ่)
4. มีลักษณะเหมือนและต่างกับภาษาอื่น เช่น

ภาษา	วรรณยุกต์	คำขยาย	เรียงประโยค
ไทย	มี	วางหลังคำหลัก	S + V + O
จีน	มี	วางหน้าคำหลัก	S + V + O
อังกฤษ	ไม่มี	วางหน้าคำหลัก	S + V + O
ญี่ปุ่น	ไม่มี	วางหน้าคำหลัก	S + O + V

S = ประธาน V = กริยา O = กรรม

Summary :

Cues :

พลังของภาษา

ภาษามีอิทธิพลต่อมนุษย์
อย่างไรบ้าง?

หน้าที่ของภาษา

ภาษาไทยมีอิทธิพล
ต่อคนไทยในด้านใดบ้าง?

Notes :

พลังของภาษา คือ การที่ภาษามีพลังหรืออิทธิพลต่อวิถีชีวิตของ
มนุษย์ เช่น

- มนุษย์ใช้ภาษาเป็นตัวกลางเพื่อสื่อสารหรือสื่อความหมาย
ตามเจตนาหรือวัตถุประสงค์ของตน
- ภาษาสัมพันธ์กับความคิด มนุษย์ต้องเลือกใช้ภาษาให้เหมาะสม
จึงจะทำให้การสื่อสารประสบผลสำเร็จดังที่คิดไว้
- การสื่อสารด้วยภาษาเดียวกันทำให้สังคมสงบสุข
- ภาษาเป็นตัวกลางที่เชื่อมโยงวัฒนธรรมและอารยธรรมในอดีต
มาปัจจุบันและถ่ายทอดไปยังอนาคต

หน้าที่ของภาษา มีดังนี้

1. **ดำรงสังคม** ทำให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข
2. **แสดงความเป็นปัจเจกบุคคล** แสดงลักษณะเฉพาะของแต่ละคน
3. **พัฒนามนุษย์** เพราะภาษาทำหน้าที่สืบทอดและรักษา
วัฒนธรรมอันดีงามไว้ไม่ให้สูญหาย
4. **กำหนดอนาคต** ก่อให้เกิดการกระทำในอนาคต เช่น
การสัญญา
5. **ช่วยจรรโลงใจ** ทำให้เกิดความซาบซึ้งและเข้าใจมนุษย์และโลก
จากการอ่านวรรณคดี

อิทธิพลของภาษาไทยต่อคนไทย

1. **ความเชื่อเรื่องชื่อมงคลและชื่อไม่มงคล** เช่น คนไทยนิยม
ปลูกไม้ชื่อมงคล เช่น ขนุน (ขนุนน้ำ) มะยม (นิยม)
ว่านเศรษฐี (ร่ำรวย) และไม่นิยมปลูกต้นระกำ (ทุกข์)
แห้ว (ไม่สมหวัง) เต้าร้าง (ร้างรา)

Cues :

Notes :

- นิยมตั้งชื่อบุตรหลานด้วยภาษาบาลีสันสกฤต เพราะเป็นภาษาศาสตร์ มีเสียงไพเราะ และมีความหมายดี เช่น ลีวีรรณ กั้นยารัตน์ ญัฐกมล ดลฤทัย
- การเปลี่ยนชื่อเรียกหรือชื่อสถานที่ เช่น ลั่นทม → ลีลาวดี
วัดลิงขบ → วัดบวรเมงค

Summary :

Cues :

ลักษณะของภาษาไทย

คำพยางค์เดียวและ
สะกดตรงตามมาตรา
เป็นลักษณะของภาษาไทย
ใช่ไหม?

คำซ้ำ คำซ้อน คำประสม
แตกต่างกันอย่างไร?

Notes :

ลักษณะของภาษาไทย

ภาษาไทยมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกับภาษาอื่น ดังนี้

1. ภาษาไทยเป็นภาษาคำโดด

คือ เป็นคำมีความหมายในตัว ไม่มีการเปลี่ยนแปลงรูปคำ
เพื่อบอกหน้าที่ทางไวยากรณ์ เช่น

เด็กกำลังกินข้าว เด็กๆ กินข้าวแล้ว พวกเรากินข้าวอยู่

คำว่า "กิน" ไม่เปลี่ยนแปลงรูป

2. คำส่วนใหญ่เป็นคำพยางค์เดียว

เช่น ตา ลอง คน นอน คม ข้าว แกง

3. คำไทยแท้สะกดตรงตามมาตรา

เช่น กก จัด ตบ ขุน ดม ยาย ขาว ลง

4. ภาษาไทยมีเสียงวรรณยุกต์ เพื่อจำแนกความหมายคำ

เช่น เลื่อ เลื่อ เลื่อ, ขา ข่า ข้ำ, เรา เร้า เร้า

5. ภาษาไทยมีคำลักษณนาม

เช่น พระรูปหนึ่ง แมวสี 1 คน ผีหลายตน

6. ภาษาไทยสร้าง "คำซ้ำ คำซ้อน คำประสม" เพื่อให้เพียงพอกับการใช้

เช่น ใหญ่ๆ ใหญ่โต ขาใหญ่, ดีๆ ดีเด่น ใจดี

7. วางคำขยายไว้หลังคำหลัก

เช่น น้ำผึ้ง น้ำพู่ น้ำร้อน น้ำผลไม้ น้ำหวาน

Cues :

คำสุภาพกับคำภาษาปาก
แตกต่างกันอย่างไร?

Notes :

8. การลำดับคำในประโยคมีผลกับความหมาย

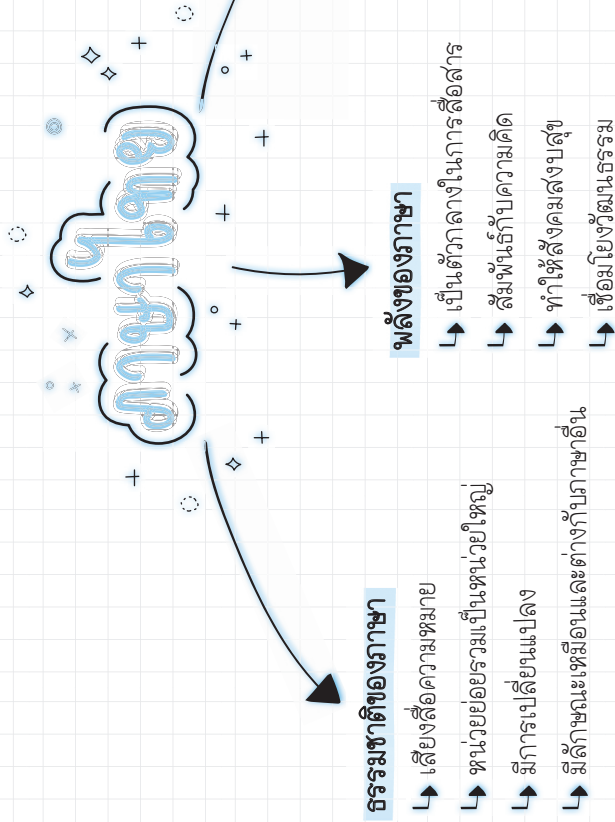
เช่น ฉันรักเขา ✓ เขารักฉัน ✓ รักเขานั้น ✗

9. ภาษาไทยมีระดับภาษา

เช่น ราชาศัพท์ คำสุภาพ คำภาษาปาก

ราชาศัพท์	คำสุภาพ	คำภาษาปาก
เสวย	รับประทาน	กิน
โปรด	พึงพอใจ	ชอบ
พระเคี้ยว	ศิโรษะ	หัว

Summary :

ธรรมชาติของภาษา

- ↳ เลียนสื่อความหมาย
- ↳ หนุนช่วยโดยรวมเป็นหน่วยใหญ่
- ↳ มีการเปลี่ยนแปลง
- ↳ มีลักษณะเหมือนและต่างกับภาษาอื่น

พลังของภาษา

- ↳ เป็นตัวกลางในการสื่อสาร
- ↳ สัมพันธ์กับความคิด
- ↳ ทำให้สิ่งคงสลับงับสูญ
- ↳ เชื่อมโยงวัฒนธรรม

ลักษณะของภาษาไทย

- ↳ เป็นภาษาคำโดด
- ↳ คำส่วนใหญ่เป็นคำพยางค์เดียว
- ↳ วรรคตรงตามมาตรา
- ↳ มีเสียงวรรณยุกต์
- ↳ มีคำลักษณนาม
- ↳ มีคำซ้ำ คำซ้อน คำประสม
- ↳ วางคำขยายไว้หลังคำหลัก
- ↳ การลำดับคำมีผลกับความหมาย
- ↳ มีระดับภาษา

Cues :

อักษร

อักษรวิธีคืออะไร?

สระมีกี่รูปและกี่เสียง?

เสียงสระเดี่ยวมีกี่เสียง?

เสียงสระประสมมีกี่เสียง?

ทำไมเสียง [เอ็ยะ] [เอ็อะ] [อัวะ] ไม่จัดเป็นเสียงสระประสม?

Notes :

อักษร คือ ตัวหนังสือ ตัวหนังสือในภาษาไทย ได้แก่ สระ พยัญชนะ วรรณยุกต์ และเครื่องหมายวรรคตอน อักษรในภาษาไทยมีสระ 38 รูป พยัญชนะ 44 รูป และวรรณยุกต์ 4 รูป เมื่อนำอักษรทั้ง 3 ชนิดมาประกอบกันเรียกว่า "อักษรวิธี" คือ

การประสมอักษร

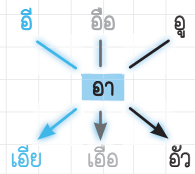
สระในภาษาไทย มี 38 รูป (บางตำราบอกว่ามี 21 รูป) 21 เสียง เสียงสระในภาษาไทย มี 2 ชนิด ดังนี้

1. **เสียงสระเดี่ยว** มี 18 เสียง ดังนี้

ที่	เสียง	ที่	เสียง	ที่	เสียง
1.	อะ	7.	อุ	13.	เออะ
2.	อา	8.	อู	14.	เออ
3.	อิ	9.	เอะ	15.	เอาะ
4.	อี	10.	เอ	16.	เออ
5.	อึ	11.	แอะ	17.	โอะ
6.	อือ	12.	แอ	18.	โอ

สระอือต้องมี อ อย่างตามหลังเพื่อให้แตกต่างกับสระอิ

2. **เสียงสระประสม (สระเลื่อน)** มี 3 เสียง ดังนี้

เสียง [เอ็ยะ] [เอ็อะ] [อัวะ] เป็นเสียงย่อยของหน่วยเสียง /เอ็ยะ/ /เอ็อะ/ /อัว/ ตามลำดับ นักภาษาศาสตร์จัดให้สระประสมมีเพียง 3 หน่วยเสียงเท่านั้น

Summary :

Cues :

พยัญชนะมีกี่รูป กี่เสียง?
เสียงพยัญชนะมี 3 ชนิด
ได้แก่?

Notes :

พยัญชนะในภาษาไทย มี 44 รูป 21 เสียง เสียงพยัญชนะ
มี 3 ชนิด

นักภาษาศาสตร์สนใจเรื่องเสียงไม่สนใจรูป เพราะเสียงพูดเป็นภาษา
ที่แท้จริงของมนุษย์

1. เสียงพยัญชนะต้นเดี่ยว ดังนี้

ที่	เสียง	รูปพยัญชนะ	ที่	เสียง	รูปพยัญชนะ
1.	/ก/	ก	12.	/ป/	ป
2.	/ค/	ข ข ค ค ฌ	13.	/พ/	ผ พ ภ
3.	/ง/	ง (หง)	14.	/ฟ/	ฝ ฟ
4.	/จ/	จ (จร)	15.	/ม/	ม (หม)
5.	/ช/	ฉ ช ฌ	16.	/น/	ณ น (หน)
6.	/ย/	ญ ย (หย ญ อย)	17.	/ร/	ร (หร)
7.	/ซ/	ซ ศ ษ ส์ (ซร ทร ส์ร ศ์ร)	18.	/ล/	ล ฬ (หล)
8.	/ท/	ฐ ฒ ถ ท ฑ (ท)	19.	/ว/	ว (หว)
9.	/บ/	บ	20.	/ห/	ห ฮ
10.	/ด/	ฎ ด (ท)	21.	/อ/	อ
11.	/ต/	ฏ ต			